- Book of Abstracts -

Sustainable Tourism and Cultural Heritage Protection

SUSTAINABLE TOURISM AND CULTURAL HERITAGE PROTECTION

FENNTARTHATÓ TURIZMUS ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELEM

Nemzetközi konferencia | International Conference

Absztraktfüzet

Book of Abstracts

2025

The **Sustainable Tourism and Cultural Heritage Protection** conference of the **SUSCOMNET** project is supported by the "CERV-2023-CITIZENS-TOWN-NT" programme of the European Education and Culture Executive Agency under the grant agreement No. 101138675.

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk.

Co-funded by the European Union

Kiadja | Published by

Gyula Város Önkormányzata | Municipality of Gyula

Szerkesztette | Edited by

Jelenfi Péter

ISBN: 978-615-7070-05-9 (print)

ISBN: 978-615-7070-06-6 (online)

Program

SUSTAINABLE TOURISM AND CULTURAL HERITAGE PROTECTION

7 June, 2025

Komárno, Slovakia

9:30-9:45

Opening

9:45-10:05

Sustainable Tourism and Cultural Heritage Protection in the Context of Twin Town Cooperation

Edit Hajnal, Marketing Expert, Project Coordinator

10:05-10:25

Gyula, the Historic Spa Town – Awaits and Captivates You

Eszter Onofer, Marketing Manager, TDM Association Gyula

10:25-10:45

Sustainable Ecotourism

Tamás Baranyai, Biologist, Certified Medical Biotechnologist

10:45-11:05

Integration of Sustainable Development in Selected Museums and Galleries in Slovakia: An Analysis of Ecological, Economic and Social Objectives in the Context of Tourism

Kristína Pančíková, Constantine the Philosopher University in Nitra

11:05-11:25

Sustainable Tourism: Greenwashing and Innovative Local Solutions

Dr. Tamás Szilágyi, Expert in Innovation and Urban Development, University of Pécs

11:30-12:00

Coffee Break

12:00-12:20

The Past, Present and Future of the Fortress in Komárno

Dr. Andrej Ozimy, Pro Castello Comaromiensi, n. o.

12:20-12:40

Presentation of the Study Programs of Gál Ferenc University

Dr. Szilvia Beke, Vice Dean, Gál Ferenc University

12:40-13:00

Presentation of the Dunamente TDM – Destination Management for the Sustainable Development of the Danube Region

Tímea Szénássy, Regional Tourism Organisation

13:00-13:20

Sustainable Tourism and Cultural Heritage Protection in Zrenjanin within the Framework of the SUSCOMNET Project

József Sztojkó, Member of the City Council

13:20-13:40

Cultural Heritage as Moral and Social Capital

Péter Jelenfi, Doctoral School of Philosophy, University of Pécs

13:40-14:00

Slow Food – Earth Market, Karva

Jana Pémová, Managing Director of PEMAK SK s.r.o.

Absztraktok
Abstracts

HAJNAL EDIT

Fenntartható turizmus és kulturális örökségvédelem a testvérvárosi együttműködések keretében

kulcsszavak: fenntartható turizmus, kulturális örökségvédelem, testvérvárosi hálózat, közösségi együttműködés, European Green Deal

A fenntartható turizmus és a kulturális örökségvédelem napjainkban nem csupán ágazati kérdés, hanem a helyi közösségek jövőbiztonságát meghatározó stratégiai kihívás. A turizmus gazdasági potenciálja és az örökségi értékek megőrzése közötti egyensúly megteremtése különösen fontos a közép-európai térség városai számára, ahol a történelmi, kulturális és természeti erőforrások a helyi identitás és versenyképesség alapját képezik. Az előadás a SUSCOMNET testvérvárosi hálózat tapasztalatai alapján vizsgálja, miként kapcsolható össze a fenntarthatóság, a közösségi gondolkodás és az örökségvédelem gyakorlata.

A projekt keretében megvalósuló hálózatépítés, közös stratégiaalkotás és tudásmegosztás lehetőséget teremt a részt vevő városok – Gyula, Komárno, Csíkszereda (Miercurea Ciuc), Nagybecskerek (Zrenjanin), Wągrowiec és Kovászna – számára, hogy összehangoltan reagáljanak a fenntarthatósági kihívásokra. A konferenciák, kutatások és publikációk révén kialakuló együttgondolkodás nemcsak szakmai párbeszédet generál, hanem erősíti a közösségi és emberi kapcsolatokat is. A fenntartható turizmus ebben az értelmezési keretben nem pusztán környezetvédelmi kérdés, hanem a jövőállóság, a szinergia és a tudásáramlás gyakorlati megvalósulása.

Az előadás amellett érvel, hogy a kulturális örökség védelme és a fenntartható turisztikai fejlesztések akkor lehetnek hosszú távon sikeresek, ha azok a helyi közösségek aktív részvételére és a nemzetközi partnerségekben rejlő erőforrásokra épülnek. A testvérvárosi hálózatok így nemcsak együttműködési formát, hanem a fenntartható európai közösségek egyik lehetséges modelljét is jelentik.

EDIT HAJNAL

Sustainable Tourism and Cultural Heritage Protection within the Framework of Sister City Cooperation

keywords: sustainable tourism, cultural heritage protection, sister city network, community cooperation, European Green Deal

Sustainable tourism and cultural heritage protection today represent not merely sectoral issues, but strategic challenges that determine the long-term resilience of local communities. Achieving a balance between the economic potential of tourism and the preservation of heritage values is particularly important for cities in Central Europe, where historical, cultural, and natural resources form the foundation of local identity and competitiveness. The presentation examines, through the experience of the SUSCOMNET sister city network, how sustainability, community-based thinking, and heritage protection practices can be interconnected.

Within the project framework, network building, joint strategic planning, and knowledge sharing create opportunities for the participating cities – Gyula, Komárno, Miercurea Ciuc, Zrenjanin, Wągrowiec, and Covasna – to respond to sustainability challenges in a coordinated manner. Conferences, research activities, and publications foster professional dialogue while strengthening community and interpersonal relationships. In this interpretative framework, sustainable tourism appears not merely as an environmental concern but as the practical realisation of future-proofing, synergy, and knowledge flow.

The presentation argues that cultural heritage protection and sustainable tourism development can succeed in the long term only if they are based on the active participation of local communities and on resources embedded in international partnerships. Sister city networks thus represent not only a form of cooperation, but also a possible model for building sustainable European communities.

ONOFER ESZTER

Gyula a történelmi fürdőváros Téged is vár és magával ragad

kulcsszavak: fenntartható turizmus, kulturális örökség, fürdőváros, helyi identitás, turisztikai infrastruktúra

Gyula turisztikai arculata a tradíció, a komplexitás és a minőség hármas egységére épül. A több évtizedes idegenforgalmi múlt, a minősített gyógyhely státusz és a pezsgő kulturális élet olyan stabil alapot teremtenek, amelyre a város fenntartható turisztikai stratégiája is épülhet. A történelmi fürdőváros identitását egyszerre határozza meg a Gyulai Várfürdő és az AquaPalota élményvilága, a Gyulai Vár és a Várszínház kulturális öröksége, valamint az Almásy-kastély látogatóközpont komplex élménykínálata.

A város turisztikai kínálata tudatosan épít a sokszínűségre: múzeumok, kiállítóhelyek, fesztiválok és gasztronómiai rendezvények egész sora gazdagítja az élményportfóliót. A helyi termékek – a kolbász, a pálinka, a kézműves édességek és más gasztronómiai különlegességek – nem csupán fogyasztási cikkek, hanem a helyi identitás hordozói is. A különleges természeti környezet és a kulturális események egymást erősítve járulnak hozzá ahhoz, hogy Gyula komplex, egész éves turisztikai desztinációként jelenjen meg.

A fenntarthatóság ebben az értelmezésben nem pusztán környezeti szempont, hanem közösségi attitűd is. A helyiek vendégszeretete, a turisztikai infrastruktúra folyamatos fejlesztése és a minőségi szolgáltatások biztosítása egyaránt hozzájárulnak a hosszú távon versenyképes és élhető városi turizmus kialakításához. Gyula példája arra mutat rá, hogy a kulturális örökség és a modern turisztikai kínálat harmonikus összekapcsolása a fenntartható városfejlesztés egyik kulcsa lehet.

ONOFER ESZTER

Gyula, the Historic Spa Town – Awaits and Captivates You

keywords: sustainable tourism, cultural heritage, spa town, local identity, tourism infrastructure

The tourism profile of Gyula is built upon the interconnected principles of tradition, complexity and quality. Its decades-long tourism heritage, its status as a certified medicinal spa town, and its vibrant cultural life provide a stable foundation for the city's sustainable tourism strategy. The identity of the historic spa town is shaped simultaneously by the Gyula Castle Spa and the AquaPalota experience complex, the cultural heritage represented by the Gyula Castle and the Castle Theatre, and the multifunctional visitor experience offered by the Almásy Mansion Visitor Centre.

The city's tourism offer consciously relies on diversity: museums, exhibition spaces, festivals, and gastronomic events together create a rich and multifaceted portfolio of experiences. Local products – including the renowned sausage, pálinka, artisanal confectionery, and other culinary specialities – serve not merely as consumer goods but as carriers of local identity. The distinctive natural environment and the wide range of cultural programmes mutually reinforce one another, positioning Gyula as a complex, year-round tourism destination.

In this interpretative framework, sustainability is not only an environmental consideration but also a community-based attitude. The hospitality of residents, the continuous development of tourism infrastructure, and the provision of high-quality services all contribute to creating a competitive and liveable urban tourism model in the long term. The example of Gyula demonstrates that the harmonious integration of cultural heritage and modern tourism services can serve as a key element of sustainable urban development.

BARANYAI TAMÁS

Fenntartható ökoturizmus

kulcsszavak: ökoturizmus, természetvédelem, környezeti nevelés, nemzeti park, fenntarthatóság

A fenntartható turizmus egyik legközvetlenebb és legfelelősségteljesebb formája az ökoturizmus, amely a természet tiszteletén alapuló utazási szemléletet képviseli. Az ökoturizmus célja nem csupán a természeti értékek megismerése, hanem azok megőrzése, valamint a helyi közösségek támogatása és a környezeti tudatosság erősítése. A megközelítés abból a felismerésből indul ki, hogy nehéz megvédeni azt, ami nem vált ki személyes élményt és kötődést, ugyanakkor a közvetlen tapasztalat képes felelősségteljes magatartást kialakítani.

Az előadás az ökoturizmus elméleti alapjait és gyakorlati megvalósítási lehetőségeit mutatja be, különös tekintettel az alacsony ökológiai lábnyomra és az ismeretterjesztés szerepére. A zöld iskolák programjai – mint a szelektív hulladékgyűjtés, az erdei iskolák, a faültetés vagy a komposztálás – a környezeti nevelés kulcsfontosságú eszközei, amelyek hosszú távon formálják a fiatal generációk szemléletét. Az ökoturizmus intézményi hátterét és gyakorlati terepét a védett természeti területek, így a Körös–Maros Nemzeti Park példája is szemléltetik, ahol a mozaikos élőhelyek megőrzése és bemutatása egyszerre szolgál természetvédelmi és oktatási célokat.

Az előadás amellett érvel, hogy a fenntartható ökoturizmus a természetvédelem és a közösségi felelősségvállalás összekapcsolásának hatékony eszköze. A személyes élményen alapuló környezeti nevelés hozzájárul ahhoz, hogy a természet védelme ne külső elvárás, hanem belső motiváció legyen, amely hosszú távon erősíti a társadalmi elköteleződést a fenntarthatóság iránt.

TAMÁS BARANYAI

Sustainable Ecotourism

keywords: ecotourism, nature conservation, environmental education, national park, sustainability

One of the most direct and responsible forms of sustainable tourism is ecotourism, which represents a travel approach based on respect for nature. The aim of ecotourism is not only the exploration of natural values but also their preservation, support for local communities, and the strengthening of environmental awareness. This approach is based on the recognition that it is difficult to protect what does not evoke personal experience or attachment, whereas direct experience can foster responsible behaviour.

The presentation introduces the theoretical foundations and practical implementation possibilities of ecotourism, with particular attention to maintaining a low ecological footprint and to the role of knowledge dissemination. Green school programs – such as selective waste collection, forest school activities, tree planting, and composting – are key instruments of environmental education, shaping the attitudes of younger generations in the long term. The institutional background and practical field of ecotourism are illustrated by protected natural areas, such as the Körös–Maros National Park, where the preservation and presentation of mosaic habitats simultaneously serve conservation and educational purposes.

The presentation argues that sustainable ecotourism is an effective tool for connecting nature conservation with community responsibility. Environmental education based on personal experience contributes to making the protection of nature not an external expectation, but an internal motivation, which in the long term strengthens social commitment to sustainability.

KRISTÍNA PANČÍKOVÁ

A fenntartható fejlődés integrációja a szlovákiai múzeumok és galériák működésében a turizmus kontextusában

kulcsszavak: fenntartható fejlődés, múzeumok és galériák, kulturális turizmus, társadalmi felelősség, intézményi stratégia

A fenntartható fejlődés napjainkban globális cél és egyben komplex kihívás, amely a kulturális intézmények működésében is egyre hangsúlyosabbá válik. A múzeumok és galériák nem csupán a kulturális örökség őrzői, hanem aktív társadalmi szereplők is, amelyek jelentős potenciállal rendelkeznek a fenntarthatósági célok támogatásában. A kultúra, a fenntarthatóság és a turizmus kapcsolata ugyanakkor ambivalens: miközben a turizmus hozzájárulhat az intézmények gazdasági stabilitásához, a túlzott kommercializáció az autenticitás és az értékek sérülésének kockázatát is magában hordozza.

A bemutatott kutatás célja annak vizsgálata volt, miként integrálják a fenntartható fejlődés elveit a kiválasztott szlovákiai múzeumok és galériák irányítási gyakorlatába, és hogyan járulnak hozzá társadalmi, környezeti és gazdasági célok megvalósításához a turizmus piacán. A vizsgálat primer adatfelvételen alapult, amely 36 múzeum és 14 galéria vezetőinek válaszaira épült.

Az eredmények rámutatnak arra, hogy a múzeumok és galériák jelentős, ám részben kihasználatlan potenciállal rendelkeznek a fenntartható fejlődés előmozdításában. A pénzügyi és humánerőforrás-hiány, valamint az átfogó intézményi stratégiák hiánya akadályozza a rendszerszintű megvalósítást. A fenntarthatóság tudatos beépítése a menedzsmentbe, az oktatás és szemléletformálás erősítése, valamint az innovatív finanszírozási modellek és partnerségek kialakítása kulcsfontosságú lehet a kulturális intézmények jövőbeli stabilitása és társadalmi relevanciája szempontjából.

KRISTÍNA PANČÍKOVÁ

Integration of Sustainable Development in Selected Museums and Galleries in Slovakia: an Analysis of Ecological, Economic and Social Objectives in the Context of Tourism

keywords: sustainable development, museums and galleries, cultural tourism, social responsibility, institutional strategy

Sustainable development is today a global objective and, at the same time, a complex challenge that is becoming increasingly significant for the operation of cultural institutions. Museums and galleries are not only custodians of cultural heritage, but also active social actors with considerable potential to contribute to sustainability goals. The relationship between culture, sustainability, and tourism is, however, ambivalent: while tourism may contribute to the economic stability of institutions, excessive commercialisation carries the risk of damaging authenticity and core values.

The research examined how the principles of sustainable development are integrated into the management practices of selected Slovak museums and galleries, and how these institutions contribute to achieving social, environmental, and economic objectives within the tourism market. The study was based on primary data collected from managers of 36 museums and 14 galleries.

The findings indicate that museums and galleries possess significant yet underutilised potential for promoting sustainable development. Financial and human resource shortages, along with the absence of comprehensive institutional strategies, hinder systematic implementation. The conscious integration of sustainability into management practices, the strengthening of education and awareness-raising, and the development of innovative financing models and partnerships may be key to ensuring the future stability and social relevance of cultural institutions.

SZILÁGYI TAMÁS

Fenntartható turizmus: greenwashing és innovatív lokális megoldások

kulcsszavak: fenntartható turizmus, greenwashing, helyi innováció, turizmusfejlesztés, társadalmi felelősség

A fenntartható turizmus napjainkra a turizmusfejlesztési stratégiák egyik meghatározó hívószavává vált, ugyanakkor a fogalom használata nem minden esetben párosul valódi tartalommal és következetes gyakorlati megvalósítással. A zöld kommunikáció térnyerésével párhuzamosan egyre gyakrabban jelenik meg a greenwashing jelensége, amely a fenntarthatóság látszatát kelti anélkül, hogy mélyreható, rendszerszintű változásokat eredményezne. Az előadás arra a kérdésre keresi a választ, miként különíthetők el a hiteles fenntarthatósági törekvések a marketingcélú, felszínes „zöld” üzenetektől a turizmus területén.

A bemutatott megközelítés a lokális szint jelentőségét hangsúlyozza, ahol a fenntarthatóság konkrét intézkedésekben és közösségi gyakorlatokban ölthet testet. Az innovatív helyi megoldások – például a rövid ellátási láncok alkalmazása, a közösségi alapú turizmus fejlesztése, az energiahatékony működés vagy a digitális eszközök tudatos használata – lehetőséget kínálnak arra, hogy a fenntarthatóság ne csupán kommunikációs elem, hanem a működés alapelve legyen. A helyi szereplők közötti együttműködés, az átláthatóság és az eredmények mérhetősége kulcsfontosságú a hitelesség megteremtésében.

A fenntartható turizmus jövője a rendszerszintű gondolkodásban és a valós innovációban rejlik. A greenwashing visszaszorítása csak akkor lehetséges, ha a turisztikai szolgáltatók, a döntéshozók és a helyi közösségek egyaránt elköteleződnek a hosszú távú környezeti, társadalmi és gazdasági felelősségvállalás mellett.

TAMÁS SZILÁGYI

Sustainable Tourism: Greenwashing and Innovative Local Solutions

keywords: sustainable tourism, greenwashing, local innovation, tourism development, social responsibility

Sustainable tourism has become one of the defining buzzwords in contemporary tourism development strategies; however, its use is not always accompanied by substantive content and consistent practical implementation. Alongside the growing prominence of green communication, greenwashing has increasingly emerged, creating the appearance of sustainability without leading to profound, systemic change. The presentation seeks to address how to distinguish authentic sustainability efforts from superficial, marketing-driven "green" messages in tourism.

The presented approach emphasises the importance of the local level, where sustainability can take shape through concrete measures and community-based practices. Innovative local solutions – such as the application of short supply chains, the development of community-based tourism, energy-efficient operations, or the conscious use of digital tools – offer opportunities for sustainability to become not merely a communication element but a fundamental principle of operation. Cooperation among local stakeholders, transparency, and the measurability of outcomes are key factors in establishing credibility.

The future of sustainable tourism lies in systemic thinking and genuine innovation. The reduction of greenwashing is only possible if tourism service providers, decision-makers, and local communities alike commit themselves to long-term environmental, social, and economic responsibility.

ANDREJ OZIMY

A Komáromi Erőd múltja, jelene és jövője

kulcsszavak: kulturális örökségvédelem, erődítmény, fenntartható turizmus, városi identitás, közösségi hasznosítás

A Központi Erőd Észak-Komárom meghatározó történelmi és épített örökségi elem, amelynek múltja a 16. századig nyúlik vissza. Az Oszmán Birodalom elleni védelmi rendszer részeként épült, majd a 17. században tovább bővítették, később földrengések és funkcióváltások formálták sorsát. A katonai jelleg megszűnését követően az erőd új szerepet keresett, amely napjainkban a kulturális örökségvédelem és a fenntartható turizmus keretében nyer új értelmet.

Az erőd működtetését és népszerűsítését a 2003-ban alapított Pro Castello Comaromiensi nonprofit szervezet végzi, amely korlátozott erőforrásokkal, de tudatos stratégiával igyekszik biztosítani az örökségi helyszín fenntartható hasznosítását. A vezetett nappali és éjszakai túrák, tematikus programok, történelmi rekonstrukciók, valamint közösségi rendezvények – mint az Öregvár Napja vagy a 19. századi ostromlakomák – egyszerre szolgálják az ismeretterjesztést, az élményalapú turizmust és a helyi identitás erősítését. A felújítási munkálatok, köztük a laktanyaépületek, kapuk és kiszolgáló létesítmények korszerűsítése a hosszú távú megőrzés alapfeltételeit teremtik meg.

Az előadás arra mutat rá, hogy a történelmi erőd fenntartható működtetése nem csupán műemlékvédelmi kérdés, hanem gazdasági és közösségi kihívás is. A turizmusból származó bevételek hozzájárulnak a fenntartáshoz, ugyanakkor a cél a hiteles örökségi értékek megőrzése és a túlzott kommercializáció elkerülése. A jövőbeni fejlesztési elképzelések – például konferenciaközpont és helyi kézműves sörfőzde létrehozása – a kulturális és gazdasági funkciók integrációját célozzák, erősítve a város fenntartható fejlődését és turisztikai vonzerejét.

ANDREJ OZIMY

The Past, Present and Future of the Fortress in Komárno

keywords: cultural heritage protection, fortress, sustainable tourism, urban identity, community utilisation

The Central Fortress in North Komárno is a defining element of the historical and built heritage, with origins dating back to the 16th century. Constructed as part of the defensive system against the Ottoman Empire and later expanded in the 17th century, its development was shaped by earthquakes and subsequent changes in function. After losing its military character, the fortress sought a new role, which today is reinterpreted within the framework of cultural heritage protection and sustainable tourism.

The operation and promotion of the fortress are carried out by the non-profit organisation Pro Castello Comaromiensi, founded in 2003, which, despite limited resources, follows a conscious strategy to ensure the sustainable utilisation of the heritage site. Guided daytime and nighttime tours, thematic programs, historical reenactments, and community events—such as the Day of the Old Fortress and 19th-century siege feasts—serve educational purposes, support experience-based tourism, and strengthen local identity. Restoration works, including the renovation of barracks buildings, gates, and service facilities, create the essential conditions for long-term preservation.

The presentation highlights that the sustainable management of a historic fortress is not only a matter of monument protection but also an economic and community challenge. Tourism revenues contribute to maintenance; however, the primary objective remains the preservation of authentic heritage values and the avoidance of excessive commercialisation. Future development plans—such as establishing a conference centre and a local craft brewery—aim to integrate cultural and economic functions, thereby strengthening the city's sustainable development and tourism appeal.

BEKE SZILVIA

A Gál Ferenc Egyetem képzéseinek bemutatása

kulcsszavak: felsőoktatás, egészségtudomány, egészségturizmus, szociális képzés, keresztény értékrend

A Gál Ferenc Egyetem az elmúlt évtizedekben jelentős fejlődésen ment keresztül: a kezdetben teológiai képzéseket folytató intézmény mára több tudományterületet átfogó, egyetemi rangú felsőoktatási intézménnyé vált. Küldetésében hangsúlyosan jelennek meg a keresztény értékek, amelyek nemcsak az oktatás tartalmában, hanem a hallgatói szolgáltatásokban és a közösségi működésben is meghatározó szerepet töltenek be. Az egyetem szegedi központtal, valamint Békés vármegyében működő karaival – Szarvason, Békéscsabán és Gyulán – a régió meghatározó oktatási szereplője.

A gyulai Egészség- és Szociális Tudományi Kar több mint harminc éve szolgálja az egészségügyi és szociális szférát. Képzési kínálatában három alapszak, egy mesterszak és számos szakirányú továbbképzés szerepel. Az ápolás és betegellátás, a szociális munka, valamint az egészségügyi szervező alapszak – egészségturisztikai specializációval – olyan szakembereket képez, akik képesek az egészségtudományi és turisztikai szempontok integrált alkalmazására. Az egészségturisztikai képzés különösen fontos a fenntartható gyógy- és egészségturizmus szempontjából, hiszen hallgatói komplex ismereteket szereznek a szolgáltatások szervezéséről, a természeti értékek felelős hasznosításáról és az egészségmegőrzés társadalmi jelentőségéről.

Az intézmény mesterszintű és szakirányú továbbképzései – például a mentálhigiénés családkonzulens vagy az egészségfejlesztő mentálhigiénikus képzés – a társadalmi kihívásokra reagálva erősítik a szakemberek gyakorlati kompetenciáit. Az egyetem és karai aktív szereplői a térség közösségi, oktatási és kulturális életének, hozzájárulva az emberi egészség megőrzéséhez, a fenntartható fejlődéshez és a régió népességmegtartó erejének erősítéséhez.

SZILVIA BEKE

Presentation of the Study Programs of Gál Ferenc University

keywords: higher education, health sciences, health tourism, social education, Christian values

Gál Ferenc University has undergone significant development in recent decades: originally offering theological education, the institution has evolved into a university-level higher education institution encompassing several fields of study. Christian values are prominently reflected in its mission, shaping not only the content of education but also student services and community life. With its central campus in Szeged and faculties operating in Békés County – in Szarvas, Békéscsaba, and Gyula – the university is a key educational actor in the region.

The Faculty of Health and Social Sciences in Gyula has served the health and social sectors for more than thirty years. Its educational portfolio includes three bachelor's programs, one master's program, and several postgraduate specialisation programs. The bachelor's programs in Nursing and Patient Care, Social Work, and Healthcare Management – with a specialisation in health tourism – train professionals capable of integrating health sciences and tourism perspectives. The health tourism program is particularly important from the perspective of sustainable medical and health tourism, as students acquire comprehensive knowledge of service organisation, the responsible use of natural resources, and the social significance of health preservation.

The institution's master's and postgraduate specialisation programs – such as Mental Health Family Consultancy and Health Promotion Mental Hygiene – respond to contemporary social challenges by strengthening the practical competencies of professionals. The university and its faculties are active participants in the region's community, educational, and cultural life, contributing to the preservation of human health, the promotion of sustainable development, and the strengthening of the region's capacity to retain its population.

SZÉNÁSSY TÍMEA

A Dunamente TDM bemutatása – turisztikai desztinációmenedzsment a Duna menti térség fenntartható fejlesztéséért

kulcsszavak: turisztikai desztinációmenedzsment, fenntartható turizmus, Duna menti térség, regionális együttműködés, határon átnyúló kapcsolatok

A turisztikai desztinációmenedzsment (TDM) szerepe napjainkban egyre hangsúlyosabb a vidéki térségek versenyképességének erősítésében és a látogatói élmény minőségének biztosításában. A Dunamente TDM a szlovákiai déli régióban – elsősorban Komárom és Érsekújvár térségében – működő nonprofit szervezet, amely 2015-ös alapítása óta a térségi turizmus összehangolt fejlesztését szolgálja. A szervezet önkormányzatok és civil partnerek együttműködésére épül és kétnyelvű, kulturálisan sokszínű környezetben végzi tevékenységét, kihasználva a határon átnyúló kapcsolatok lehetőségeit.

A Dunamente TDM küldetése a térség turisztikai potenciáljának kiaknázása és a fenntartható turizmusfejlesztés előmozdítása. Ennek érdekében szakmai koordinációt és marketingtevékenységet folytat, információs irodákat működtet, rendezvényeket szervez, túravezetést biztosít, valamint online kommunikációs eszközökkel erősíti a desztináció láthatóságát. A szervezet kiemelt figyelmet fordít a helyi lakosság és szolgáltatók bevonására, a regionális termékek és borászatok támogatására, valamint a partnerségi hálózat fejlesztésére.

A térség turisztikai kínálatának meghatározó elemei közé tartozik a komáromi erődrendszer, az Európa udvara, a Duna és a Vág összefolyása, a kerékpáros útvonalak – köztük az EuroVelo 6 –, valamint a római kori Kelemantia lelőhelye. A jövőkép a digitális turizmus fejlesztésére, a fenntarthatósági célok erősítésére és a nemzetközi együttműködések bővítésére épül. A Dunamente TDM közösségi alapú fejlesztési modellje a régió turizmusának meghatározó, integráló szereplőjévé teszi a szervezetet.

TÍMEA SZÉNÁSSY

Presentation of the Dunamente TDM – Destination Management for the Sustainable Development of the Danube Region

keywords: *destination management, sustainable tourism, Danube region, regional cooperation, cross-border partnerships*

The role of tourism destination management (TDM) has become increasingly significant in strengthening the competitiveness of rural regions and ensuring a high-quality visitor experience. The Dunamente TDM is a non-profit organization operating in the southern region of Slovakia, primarily in the area of Komárno and Nové Zámky, and since its establishment in 2015 it has been dedicated to the coordinated development of regional tourism. The organisation is based on cooperation between municipalities and civil partners, operating in a bilingual and culturally diverse environment while leveraging cross-border opportunities.

The mission of the Dunamente TDM is to exploit the region's tourism potential and promote sustainable tourism development. To achieve this, it conducts professional coordination and marketing activities, operates information offices, organises events, provides guided tours, and enhances the destination's visibility through online communication tools. Special emphasis is placed on the involvement of local residents and service providers, the support of regional products and wineries, and the development of partnership networks.

The key attractions of the region include the Komárno fortress system, the Courtyard of Europe, the confluence of the Danube and Váh rivers, cycling routes such as EuroVelo 6, and the Roman site of Kelemantia. The strategic vision focuses on developing digital tourism solutions, reinforcing sustainability objectives, and expanding international cooperation. Through its community-based development model, the Dunamente TDM has become a central and integrative actor in the tourism sector of the region.

SZTOJKÓ JÓZSEF

Fenntartható turizmus és kulturális örökségvédelem Nagybecskereken a SUSCOMNET projekt keretében

kulcsszavak: fenntartható turizmus, kulturális örökség, desztinációfejlesztés, regionális együttműködés, ökoturizmus

A SUSCOMNET projekt keretében bemutatott előadás Nagybecskerek (Zrenjanin) város fenntartható turizmusának és kulturális örökségvédelmének aktuális helyzetét és jövőbeli lehetőségeit elemzi. A város gazdag történelmi, kulturális és természeti értékekkel rendelkezik, amelyek megfelelő stratégiai megközelítéssel a fenntartható fejlődés alapját képezhetik. Az óváros építészeti öröksége, a Városháza, a Tosa Jovanović Nemzeti Színház, valamint a Császár-mocsár természetvédelmi terület és a környező folyók komplex turisztikai kínálatot biztosítanak.

Az előadás bemutatja a város turisztikai infrastruktúráját, a vendégforgalom alakulását és a turisztikai szervezet szerepét a kínálat összehangolásában. A 2024-ben regisztrált rekordszámú vendégéjszaka a térség növekvő vonzerejét jelzi, ugyanakkor a fenntartható fejlődés érdekében szükségessé válik az infrastruktúra fejlesztése, a digitális eszközök hatékonyabb alkalmazása és a turisztikai potenciál tudatos kiaknázása. A természeti aktivitások, a kulturális rendezvények, az egészségturizmus és az üzleti turizmus egyaránt fontos pillérei a desztinációfejlesztésnek.

Az elemzés feltárja a város erősségeit és gyengeségeit, valamint azokat a lehetőségeket és veszélyeket, amelyek befolyásolják a turizmus jövőjét. A jövőkép szerint Nagybecskerek adottságai alkalmassá teszik arra, hogy a fenntartható turizmus mintavárosává váljon, ahol a kulturális örökség megőrzése és a gazdasági fejlődés egymást erősítve járul hozzá a helyi közösségek hosszú távú jólétéhez.

JÓZSEF SZTOJKÓ

Sustainable Tourism and Cultural Heritage Protection in Zrenjanin within the Framework of the SUSCOMNET Project

keywords: sustainable tourism, cultural heritage, destination development, regional cooperation, ecotourism

The presentation, delivered within the framework of the SUSCOMNET project, analyses the current situation and prospects for sustainable tourism and cultural heritage protection in the city of Zrenjanin (Nagybecskerek). The city possesses rich historical, cultural, and natural assets that, with an appropriate strategic approach, may serve as the foundation for sustainable development. The architectural heritage of the old town, the City Hall, the Toša Jovanović National Theatre, as well as the Carska Bara nature reserve and the surrounding rivers together form a complex and diverse tourism offer.

The presentation outlines the city's tourism infrastructure, the growth of visitor numbers, and the role of the local tourism organisation in coordinating the destination's offerings. The record number of overnight stays registered in 2024 indicates the region's growing attractiveness; however, sustainable development requires further infrastructure improvements, more effective use of digital tools, and the conscious exploitation of its tourism potential. Nature-based activities, cultural events, health tourism, and business tourism all represent important pillars of destination development.

The analysis identifies the city's strengths and weaknesses, as well as the opportunities and threats influencing the future of tourism. According to the outlined vision, Zrenjanin has all the necessary conditions to become a model city of sustainable tourism, where the preservation of cultural heritage and economic development reinforce each other and contribute to the long-term well-being of local communities.

JELENFI PÉTER

A kulturális örökség, mint erkölcsi és társadalmi tőke

kulcsszavak: kulturális örökség, társadalmi tőke, erkölcsi értékek, közösségi identitás, fenntartható fejlődés

A kulturális örökség a társadalmak történeti tapasztalatainak, értékrendjének és identitásának koncentrált kifejeződése, amely túlmutat az épített vagy tárgyi emlékek puszta megőrzésén. Az előadás abból a feltevésből indul ki, hogy a kulturális örökség nem csupán esztétikai vagy turisztikai erőforrás, hanem erkölcsi és társadalmi tőke is, amely képes közösségeket formálni és hosszú távú stabilitást biztosítani. Az örökséghez való viszony meghatározza a közösségi normák, az együttműködés és a felelősségvállalás mintázatait.

A bemutatott értelmezési keret a kulturális örökséget olyan immateriális erőforrásként tekinti, amely a bizalom, az összetartozás és a kollektív emlékezet megerősítésén keresztül járul hozzá a társadalmi kohézióhoz. Az örökség értelmezése és továbbadása erkölcsi dimenzióval bír: irányt mutat a közösség tagjai számára, miközben legitimálja a közös cselekvést és a generációk közötti párbeszédet. E megközelítés szerint a kulturális örökség a fenntartható fejlődés egyik alapja, hiszen képes erősíteni a helyi identitást és a társadalmi felelősségvállalást.

Az előadás amellett érvel, hogy a kulturális örökség tudatos kezelése és integrálása a közpolitikákba nemcsak kulturális, hanem társadalmi és gazdasági értelemben is megtérül. Erkölcsi és társadalmi tőkeként az örökség hozzájárul a közösségek ellenálló képességéhez és megalapozza a hosszú távon fenntartható, értékalapú fejlődést.

PÉTER JELENFI

Cultural Heritage as Moral and Social Capital

kulcsszavak: cultural heritage, social capital, moral values, community identity, sustainable development

Cultural heritage represents the concentrated expression of a society's historical experience, value system, and identity, extending beyond the mere preservation of built or tangible monuments. The presentation is based on the premise that cultural heritage is not only an aesthetic or touristic resource, but also a form of moral and social capital capable of shaping communities and ensuring long-term stability. The way a community relates to its heritage influences patterns of social norms, cooperation, and responsibility.

The presented interpretative framework considers cultural heritage an intangible resource that contributes to social cohesion by strengthening trust, belonging, and collective memory. The interpretation and transmission of heritage carry a moral dimension: they provide orientation for community members while legitimising collective action and intergenerational dialogue. From this perspective, cultural heritage constitutes one of the foundations of sustainable development, as it reinforces local identity and social responsibility.

The presentation argues that the conscious management and integration of cultural heritage into public policies yield benefits not only in cultural but also in social and economic terms. As a form of moral and social capital, heritage enhances community resilience and lays the groundwork for long-term, value-based development.

JANA PÉMOVÁ

Slow Food – Föld Piac, Karva

kulcsszavak: Slow Food, helyi termékek, fenntartható turizmus, gasztronómiai örökség, közösségi piac

A fenntartható turizmus és a kulturális örökségvédelem egyik meghatározó területe a helyi gasztronómiai hagyományok megőrzése és újraértelmezése. A nemzetközi Slow Food mozgalom – amely több mint 160 országban van jelen – a „jó, tiszta és fair" élelmiszer elvét képviseli, hangsúlyozva a biodiverzitás, a helyi tudás és a felelős fogyasztói magatartás jelentőségét. A mozgalom célja, hogy tudatosítsa az élelmiszer-termelés és -fogyasztás ökológiai és társadalmi következményeit, valamint támogassa a kis termelőket és a helyi közösségeket.

A bemutatott Náš TRH platform a Slow Food alapelveire építve olyan közösségi piacmodellt valósít meg, amely a helyi, friss és tisztességes módon előállított termékek számára teremt értékesítési lehetőséget. A kezdeményezés nem csupán gazdasági tér, hanem közösségi és oktatási platform is, ahol a megosztás, a tájékoztatás és a kölcsönös támogatás kiemelt szerepet kapnak. A tematikus rendezvények, fesztiválok és nemzetközi kapcsolódások – például a Terra Madre találkozó – a helyi gasztronómiai kultúrát a fenntartható turizmus kontextusába emelik.

Az előadás amellett érvel, hogy a rövid ellátási láncokra és közösségi együttműködésre épülő piacok hozzájárulnak a vidéki térségek gazdasági megerősítéséhez és kulturális identitásának megőrzéséhez. A Slow Food szemlélet a fenntartható turizmus egyik kulcseleme lehet, mivel a minőség, az eredet és a közösségi felelősség hangsúlyozásával hosszú távon erősíti a helyi társadalom ellenálló képességét és vonzerejét.

JANA PÉMOVÁ

Slow Food – Earth Market, Karva

keywords: Slow Food, local products, sustainable tourism, gastronomic heritage, community market

One of the defining areas of sustainable tourism and cultural heritage protection is the preservation and reinterpretation of local gastronomic traditions. The international Slow Food movement – present in more than 160 countries – represents the principle of "good, clean and fair" food, emphasising the importance of biodiversity, local knowledge and responsible consumer behaviour. The movement aims to raise awareness of the ecological and social consequences of food production and consumption, while supporting small-scale producers and local communities.

Building on the principles of Slow Food, the presented Náš TRH platform implements a community market model that creates sales opportunities for locally produced, fresh and fairly made products. The initiative is not merely an economic space, but also a community and educational platform where sharing, information exchange and mutual support play a central role. Thematic events, festivals and international connections – such as the Terra Madre meeting – place local gastronomic culture within the broader context of sustainable tourism.

The presentation argues that markets based on short supply chains and community cooperation contribute to the economic strengthening of rural areas and to the preservation of their cultural identity. The Slow Food approach may become a key element of sustainable tourism, as it emphasises quality, origin, and community responsibility, thereby strengthening the long-term resilience and attractiveness of local communities.

SUSCOMNET